

Sveučilište u Zagrebu
RUDARSKO-GEOLOŠKO-NAFTNI FAKULTET

PRAVILNIK
O ZAŠTITI NA RADU

Zagreb, ožujak 2015.

Na temelju odredbe članka 19. stavka 2. Zakona o zaštiti na radu (Narodne novine, br. 71/14.) i članka 7. Stavak 2. Statuta (pročišćeni tekst) Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta, Zagreb (u nastavku teksta: Fakultet), kojeg zastupa dekan Fakulteta (poslodavac) dana 25-03-2015 donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Pravilnikom o zaštiti na radu (u daljnjem tekstu Pravilnik), sukladno djelatnosti, tehnologiji, poslovima s posebnim uvjetima rada, sredstvima rada i broju radnika, a na temelju procjene rizika, uređuje se organizacija provedbe zaštite na radu, pravila zaštite na radu te prava, obveze i odgovornosti poslodavca, ovlaštenika poslodavca, stručnjaka zaštite na radu, radnika na svim objektima, odnosno poslovnim cjelinama u korištenju poslodavca, a koja nisu uređena Zakonom o zaštiti na radu i propisima donesenim na temelju Zakona.

Članak 2.

Pravilima zaštite na radu Fakulteta uređuju se sljedeća područja:

- Procjena rizika i revizija procjene rizika
- Osposobljavanje iz područja zaštite na radu
- Obavješćivanje iz zaštite na radu
- Poslovi s posebnim uvjetima rada i medicina rada
- Zaštita posebno osjetljivih skupina radnika
- Postupanje pri nastanku ozljeda na radu
- Sredstva rada, osobna zaštitna sredstva i radni postupci
- Radni okoliš
- Opasne kemikalije
- Poslovi održavanja
- Stres na radu i vezi s radom
- Evakuacija i spašavanje za slučaj iznenadnog događaja
- Ozljede na radu i profesionalne bolesti, te pružanje prve pomoći i medicinske pomoći
- Zaštita nepušača, zabrana uzimanja alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti
- Dužnosti prema tijelima nadzora
- Isprave i evidencije.

Članak 3.

Zaštita na radu je sastavni dio organizacije rada i izvođenja radnog procesa, a ostvaruje se primjenom propisanih, priznatih te ugovorenih pravila zaštite na radu, propisa i uputa Fakulteta, tehničkih uputa i uputa za uporabu proizvođača, naređenih mjera tijela nadzora i dr.

Svrha provedbe zaštite na radu Fakulteta je:

- osiguranje uvjeta rada radnicima i drugim osobama na radu, bez opasnosti po život i zdravlje,
- zaštita Fakulteta (materijalne i druge štete, te ugled Fakulteta).

Članak 4.

Odredbe ovog Pravilnika primjenjuju se na:

- radnike Fakulteta,
- volontere i studente koji na Fakultetu rad obavljaju temeljem posebnog propisa,
- vanjske suradnike u nastavi i znanstveno-istraživačkom i stručnom radu, koji dio svog rada obavljaju na Fakultetu.

II. ORGANIZIRANJE I PROVEDBA ZAŠTITE NA RADU

Članak 5.

Sustav zaštite na radu Fakulteta čine:

- dekan,
- ovlaštenik,
- neposredni ovlaštenici,
- stručnjak zaštite na radu,
- povjerenici radnika za zaštitu na radu,
- radnici.

Dio tog sustava kao vanjski čimbenici su:

- medicina rada,
- ovlaštene ustanove za zaštitu na radu,
- nadležna tijela inspekcije rada.

Dekan

Članak 6.

Dekan je odgovoran za organiziranje i provođenje zaštite na radu u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu i podzakonskim propisima, a provodi ju putem svojih ovlaštenika na način određen ovim pravilnikom.

Dekan ima sljedeće obveze:

- osigurava organizaciju i provedbu zaštite na radu u skladu s važećim propisima,
- donosi pravilnik iz zaštite na radu, te izmjene i dopune pravilnika iz zaštite na radu,
- donosi odluku o imenovanju svojih ovlaštenika,
- donosi odluku o osnivanju odbora za zaštitu na radu,
- donosi odluku o zabrani pušenja,
- donosi odluku o utvrđivanju alkoholiziranosti ili utjecaju drugih sredstava ovisnosti radnika na radu,
- razmatra izvješća o stanju zaštite na radu i prijedloge za unapređenje zaštite na radu,
- i provedbu ostalih mjera zaštite na radu iz svog djelokruga.

Prenošenje ovlaštenja za provođenje zaštite na radu ne oslobađa dekana (poslodavca) odgovornosti.

Ovlaštenik

Članak 7.

Ovlaštenici na različitim organizacijskim nivoima rukovođenja utvrđuju se posebnom odlukom dekana, kojom se utvrđuju i konkretne obveze i odgovornosti ovlaštenika u provedbi zaštite na radu. Obveze i odgovornosti ovlaštenika određuju se u skladu sa drugim aktima Fakulteta, kojima se utvrđuje organizacija, djelatnost organizacijskih jedinica i odgovornosti rukovoditelja.

Obveza je svih ovlaštenika da u djelokrugu svoga rada, a u skladu s danim ovlaštenjima osiguravaju i brinu o ugradnji i provedbi propisa zaštite na radu u sve dijelove procesa rada.

Članak 8.

Poslovi ovlaštenika su:

- provođenje radnog procesa tako da su sva sredstva rada prije upotrebe u ispravnom stanju i u smislu primjene pravila zaštite na radu na tim sredstvima,
- isključivanje iz uporabe radne opreme, kao i osobne zaštitne opreme, koja nije ispravna,
- nadzor nad radnicima u smislu poštivanja pravila zaštite na radu, poštivanja uputa poslodavca, odnosno proizvođača radne opreme, osobne zaštitne opreme, opasnih kemikalija, te da koriste propisanu osobnu zaštitnu opremu,
- da se ne dopusti rad radnika koji nije osposobljen za rad na siguran način bez nadzora osposobljenog radnika,
- da se na poslove s posebnim uvjetima rada ne rasporedi radnik za kojeg na propisani način nije utvrđeno da ispunjava tražene uvjete, odnosno da se radnik koji tražene uvjete više ne ispunjava ne zadrži na poslovima s posebnim uvjetima rada,
- propisano izvješćivanje inspekcije, tj. davanje obavještenja i podataka inspektorima rada i omogućavanje utvrđivanja činjenica tijekom uviđaja,
- provedba odgovarajućih odredbi plana evakuacije i spašavanja, osiguravanje potrebnog broja radnika osposobljenih za evakuaciju i spašavanje, te osiguranje uvjeta za pružanje prve pomoći,
- zabrana pušenja, te unošenja i uzimanja alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti prije i tijekom rada,
- da u suradnji sa stručnjakom zaštite na radu osigura evidentiranje svake nezgode i ozljede na radu,
- provedbu i ostalih mjera zaštite na radu iz svoga djelokruga.

Stručnjak zaštite na radu

Članak 9.

Stručnjak obavlja poslove zaštite na radu sukladno Zakonu o zaštiti na radu, te ovom Pravilniku.

Stručnjak obavlja slijedeće poslove:

- stručna pomoć poslodavcu, ovlašteniku, povjereniku te radnicima u provedbi i unapređivanju zaštite na radu,
- praćenje važećih zakonskih i obveznih uvjeta zaštite na radu i savjetovanje o svim promjenama bitnima za djelatnost Fakulteta,

- sudjelovanje u postupku izrade procjene rizika,
- održavanje, provedba i ažuriranje svih internih akata, uputa za provedbu procesa rada i dr. dokumenata u skladu s propisima zaštite na radu a u suradnji s ovlaštenicima i dekanom Fakulteta,
- unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu,
- poticanje ovlaštenika da nadležne službe Fakulteta otklanjaju utvrđene nedostatke glede zaštite na radu,
- praćenje i raščlamba podataka u svezi s ozljedama na radu i profesionalnim bolestima,
- suradnja s tijelima nadležnim za poslove inspekcije rada, sa Zavodom za unapređenje zaštite na radu te ovlaštenim ustanovama i trgovačkim društvima koji se bave poslovima zaštite na radu,
- suradnja sa stručnim službama Fakulteta prilikom građenja i rekonstrukcije građevina namijenjenih za rad, nabave strojeva i uređaja te osobnih zaštitnih sredstava,
- suradnja sa specijalistima medicine rada,
- sudjelovanje u odboru za zaštitu na radu,
- ostali poslovi zaštite na radu u skladu s potrebama Fakulteta.

Stručnjak zaštite na radu na temelju praćenja stanja zaštite na radu, predlaže dekanu mjere za poboljšanje stanja.

Povjerenici

Članak 10.

Radnici imaju pravo da između sebe izaberu ili imenuju povjerenike za zaštitu na radu.

Broj, izbor povjerenika za zaštitu na radu i njihov mandat utvrđuje se u skladu s odredbama Zakona o radu (glava III. SUDJELOVANJE RADNIKA U ODLUČIVANJU, 1. RADNIČKO VIJEĆE, čl. 140.-162.) kojima su uređena pitanja radničkog vijeća vodeći računa o zastupljenosti svih dijelova procesa rada.

Bez obzira na broj radnika povjerenik će biti izabran ili imenovan svagdje gdje to zahtijevaju uvjeti rada (povećana opasnost za sigurnost i zdravlje radnika, rad na izdvojenim mjestima i sl.). Za povjerenika zaštite na radu može biti izabrana, odnosno imenovana osoba koja radi u takvim uvjetima odnosno na izdvojenom mjestu rada.

Sindikati ili sindikati mogu pod uvjetima iz stavka 3. ovoga članka imenovati povjerenika za zaštitu na radu ukoliko je to predviđeno kolektivnim ugovorom.

Imenovani sindikalni povjerenik za zaštitu na radu u pravima i obvezama u potpunosti se izjednačava s izabranim povjerenikom.

Ako je prema propisanim kriterijima kod poslodavca izabrano ili imenovano više povjerenika oni između sebe biraju ili imenuju svog koordinatora.

Zadatak je povjerenika da djeluje u interesu radnika na području zaštite na radu, te da prati primjenu propisa i naređenih mjera zaštite u radnoj sredini u kojoj je izabran.

Članak 11.

Povjerenik ima i sljedeća prava i dužnosti:

- podnositi prijedloge vezane uz donošenje odluka iz područja zaštite zdravlja i sigurnosti na radu,
- zahtijevati od poslodavca da poduzme odgovarajuće mjere u cilju smanjenja i otklanjanja izvora opasnosti,
- podnositi pritužbe tijelima nadležnim za zaštitu na radu, ako smatra da su prethodno poduzete mjere i osigurana sredstva nedostatna ili neodgovarajuća za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu,

- sudjelovati u planiranju unapređivanja uvjeta rada, uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih tvari u radni i proizvodni proces i poticati poslodavca i njegove ovlaštenike na provedbu zaštite na radu,
- biti obaviješten o svim promjenama od utjecaja na sigurnost i zdravlje radnika,
- imati pravo uvida i korištenja dokumentacije vezane za sigurnost i zdravlje radnika,
- primati primjedbe radnika na primjenu propisa i provedbu mjera zaštite na radu,
- izvijestiti inspektora o svojim zapažanjima i zapažanjima radnika čiji je povjerenik, prisustvovati inspekcijskim pregledima i očitovati se na činjenično stanje koje utvrdi inspektor,
- pozvati inspektora rada kada ocijeni da su ugroženi život i zdravlje radnika, a poslodavac to propušta ili odbija učiniti,
- obrazovati se za obavljanje ovih poslova, stalno proširivati i unapređivati znanje, pratiti i prikupljati obavijesti od značaja za njegov rad,
- staviti prigovor na inspekcijski nalaz i mišljenje,
- svojim djelovanjem poticati ostale radnike na rad na siguran način,
- obavještavati radnike o mjerama koje poslodavac poduzima da im osigura zaštitu na radu i zdravstvenu zaštitu.

Radnici

Članak 12.

Prava, obveze i odgovornosti radnika utvrđena su Zakonom o zaštiti na radu, Zakonom o radu, Pravilnikom o ustroju radnih mjesta Fakulteta iz ožujka 2012.g., Sustavom upravljanja kvalitetom te ugovorom o radu.

Radnik je dužan obavijestiti dekana ili ovlaštenika o svakoj promjeni stanja koja bi mogla imati utjecaja na njegovu sigurnost i zdravlje.

Članak 13.

Radnici su dužni obavljati poslove dužnom pozornošću. Pri tome je svaki pojedini radnik odgovoran:

- da se osposobi za rad na siguran način,
- da pristupi pregledu vezano uz poslove s posebnim uvjetima rada na koji ga je uputio poslodavac,
- da pravilno koristi sredstva rada,
- osigurati sebi siguran i učinkovit rad koji ne predstavlja nikakvu opasnost za zdravlje i sigurnost sebe i drugih,
- čim je to moguće, izvijestiti neposredno nadređenog ili voditelja o svim opasnim ili potencijalno opasnim incidentima,
- odmah izvijestiti osobu osposobljenu za pružanje prve pomoći o svakoj ozljedi ili iznenadnoj bolesti bilo kod sebe ili kod drugih osoba koje o tome ne mogu same izvijestiti. U nedostatku osobe osposobljene za pružanje prve pomoći, izvještaj se dostavlja osobi koja je zamjenik te osobe,
- provjeriti opremu s kojom radi kako bi se uvjerio da je sigurna za upotrebu i ne popravljati je sam osim ako je za to osposobljen.

Radnici moraju biti izviješteni o svojim odgovornostima za zaštitu na radu prilikom zasnivanja radnog odnosa i drugih programa osposobljavanja za zaštitu na radu.

Odbor za zaštitu na radu

Članak 14.

Odbor za zaštitu na radu osniva se kao savjetodavno tijelo za unapređivanje zaštite na radu.

Odluku o osnivanju odbora za zaštitu na radu donosi dekan.

Članove odbora za zaštitu na radu imenuje dekan u odluci o odboru za zaštitu na radu.

Članovi odbora utvrđuju se u skladu s odredbama Zakona o zaštiti na radu, temeljem funkcije koju obavljaju.

III. OBVEZE POSLODAVCA U PROVOĐENJU ZAŠTITE NA RADU

Procjena rizika i revizija

Članak 15.

Procjena rizika izrađuju se temeljem narudžbe, odnosno ugovora s društvom/ustanovom za zaštitu na radu, koja ima ovlaštenje nadležnog tijela za izradu procjene rizika.

Revizija procjene rizika obavlja se na način i u slučajevima propisanim Pravilnikom o izradi procjene rizika.

Postupak za izradu revizije procjene rizika pokreće dekan.

Osposobljavanje iz područja zaštite na radu

Članak 16.

Osposobljavati se iz zaštite na radu dužni su:

- svi radnici za rad na siguran način,
- ovlaštenici,
- povjerenici,
- radnici određeni za pružanje prve pomoći,
- svi radnici po programu za gašenje požara,
- radnici određeni za provedbu evakuacije i spašavanja.

Osposobljavanje radnika za rad na siguran način

Članak 17.

Osposobljavanje radnika za rad na siguran način provodi se s ciljem upoznavanja s opasnostima i štetnostima po njihov život i zdravlje, kao i s mjerama zaštite (pravila zaštite na radu) prilikom obavljanja konkretnih poslova i radnih zadataka kako bi se otklonile postojeće opasnosti ili smanjile na najmanju moguću mjeru.

Osposobljavanje radnika za rad na siguran način poslodavac je dužan provesti na temelju procjene rizika, glede postojećih opasnosti i štetnosti pri radu i to prije:

- započinjanja radnika s radom,
- promjena u procesu rada,
- premještanja radnika na drugo mjesto rada.

Članak 18.

Poslodavac ne smije dozvoliti samostalno obavljanje poslova radnicima koji prethodno nisu osposobljeni da ih obavljaju.

Radnicima dok još nisu osposobljeni za rad na siguran način poslodavac mora osigurati rad pod nadzorom radnika osposobljenih za rad na siguran način ali ne duže od 60 dana.

Poslodavac može utvrditi obvezu povremene provjere znanja iz zaštite na radu za radnika koji su raspoređeni na poslove s posebnim uvjetima rada ili na poslove na kojima učestalo dolazi do ozljeda na radu.

Članak 19.

Sadržaj programa osposobljavanja za rad na siguran način utvrđuje se ovisno o procjeni rizika.

Programima moraju biti obuhvaćeni sadržaji o postupcima za siguran način rada.

Provjera znanja provodi se testovima znanja ili usmenim ispitivanjem, a ocjena praktične osposobljenosti (na radnim mjestima gdje je to potrebno) promatranjem i ocjenom radnih postupaka na radnom mjestu na kojem radnik radi.

Članak 20.

O ocjeni osposobljenosti radnika za rad na siguran način na radnom mjestu sastavlja se zapisnik koji ovjeravaju potpisom ovlaštenik poslodavca, osposobljavani radnik i stručnjak zaštite na radu zadužen za osposobljavanje.

Nakon završenog osposobljavanja, radniku se temeljem pozitivne ocjene u zapisniku izdaje uvjerenje. Uvjerenje izdaje i potpisuje za to ovlaštena osoba.

Članak 21.

Osposobljavanje se obavlja se u pravilu u radno vrijeme.

Poslodavac je za osposobljavanje dužan osigurati stručne osobe, prostor, potrebnu dokumentaciju i didaktička sredstva.

Osposobljavanje ovlaštenika za obavljanje poslova zaštite na radu

Članak 22.

Osposobljavanje ovlaštenika za zaštitu na radu obavlja se kod ovlaštene ustanove odnosno trgovačkog društva za poslove zaštite na radu.

Ovlaštenici poslodavca moraju obnavljati osposobljavanje svakih 5 godina.

Osposobljavanje povjerenika za obavljanje poslova zaštite na radu

Članak 23.

Izabrani povjerenik radnika za zaštitu na radu osposobljava se iz područja zaštite na radu u vrijeme radnog vremena i na trošak Fakulteta.

Osposobljavanje povjerenika obavlja se kod ovlaštene ustanove odnosno trgovačkog društva za poslove zaštite na radu.

Osposobljavanje radnika po programu za gašenje požara, radnika određenih za pružanje prve pomoći te radnika određenih za provedbu evakuacije i spašavanja

Članak 24.

Osposobljavanje radnika po programu za gašenje požara obavlja društvo/ustanova koja ima odgovarajuće ovlaštenje za provođenje osposobljavanja. Osposobiti se trebaju svi radnici.

Osposobljavanje radnika određenih za pružanje prve pomoći obavlja društvo/ustanova koja posjeduje uvjete za osposobljavanje radnika za pružanje prve pomoći prema propisima iz zdravstva.

Osposobljavanje radnika određenih za provedbu evakuacije i spašavanja obavlja društvo/ustanova za zaštitu na radu ili drugi odgovarajući subjekt.

Osposobljavanja organizira ovlaštenik u suradnji sa stručnjakom zaštite na radu.

Obavješćivanje

Članak 25.

Na mjestima rada gdje su prisutne opasnosti koje proizlaze iz:

- radnog procesa,
- uporabe opasnih kemikalija,
- korištenja određenih sredstava rada i instalacija,
- korištenja određenog mjesta rada,

treba postaviti odgovarajuće standardizirane znakove sigurnosti i obavijesti.

Znakovi sigurnosti mogu se odnositi na:

- obvezu korištenja određenih osobnih zaštitnih sredstava,
- znakove obavijesti kojima se upozorava na određenu opasnost,
- znakove zabrane kojima se izričito nešto zabranjuje.

Članak 26.

Ukoliko znakovi sigurnosti nisu dovoljni da bi se izbjegla ili umanjila opasnost potrebno je trajno postaviti pisane upute, koje će na kratak i jasan način upućivati radnika na:

- siguran način rada,
- obvezan redoslijed radnji,
- ispravno korištenje sredstava rada,
- mjere koje treba poduzeti u slučaju mogućeg akcidenta.

Članak 27.

Mjesta postavljanja znakova sigurnosti određuje poslodavac u suradnji s rukovoditeljima poslova i stručnjakom zaštite na radu.

Poslovi s posebnim uvjetima rada

Članak 28.

Radna mjesta u okviru kojih se obavljaju poslovi s posebnim uvjetima rada utvrđena su u procjeni opasnosti, Prilog br. 2a.

Na poslove s posebnim uvjetima rada radnika se može rasporediti tek nakon što je utvrđeno da ispunjava propisane uvjete posebnim pravilima zaštite na radu.

Članak 29.

Propisane zdravstvene preglede radnika i druge propisane usluge medicine rada obavljaju ugovoreni specijalisti medicine rada sukladno sklopljenim ugovorima.

Ovlaštenik u suradnji sa stručnjakom zaštite na radu:

- organizira prethodne i periodičke liječničke preglede radnika u utvrđenim rokovima,
- ispunjava uputnice za utvrđivanje liječničkih pregleda,
- preuzima svjedodžbe o zdravstvenoj sposobnosti radnika te u slučaju potrebe pokreće odgovarajućih mjere.

Članak 30.

Ispunjava li radnik propisane uvjete ocjenjuje ovlaštenik u suradnji sa stručnjakom zaštite na radu. Dokaze o ispunjavanju uvjeta za obavljanje poslova s posebnim uvjetima rada čuva ovlaštenik.

Članak 31.

Za svakog radnika koji radi na radnom mjestu u okviru kojeg se obavljaju poslovi s posebnim uvjetima rada vodi se propisana evidencija.

Evidenciju vodi ovlaštenik u suradnji sa stručnjakom zaštite na radu.

Zaštita posebno osjetljivih skupina radnika

Članak 32.

Fakultet ne zapošljava radnike mlađe od 18 godina.

Članak 33.

Poslovi koje ne smiju obavljati trudnice i žene koje doje dijete su svi poslovi s posebnim uvjetima rada prema Prilogu br. 2a Procjene opasnosti.

Članak 34.

Fakultet ne zapošljava radnike umanjenih radnih sposobnosti.

Radnici smanjenih radnih sposobnosti, u smislu Zakona o zaštiti na radu, su radnici čija je radna sposobnost smanjena zbog starosti, invaliditeta, ozljede, ozljede na radu, profesionalnih ili ostalih bolesti te drugih razloga koji se utvrđuju kolektivnim ugovorom ili općim aktom poslodavca.

Sredstva rada

Članak 35.

Fakultet je dužan osigurati da su sredstva rada (objekti za rad s pripadajućim instalacijama, sredstva kojima i s kojih se obavlja rad) za obavljanje djelatnosti uvijek ispravna i ne smije ih staviti u uporabu ako nisu izrađena u skladu s propisima o zaštiti na radu i ako nisu ispravna.

Članak 36.

Dužnost je svih zaposlenih prijaviti uočene nedostatke na sredstvima rada.

Članak 37.

Prilikom planiranja i uvođenja novih tehnologija i novih proizvoda te prilikom planiranja i izgradnje novih sredstava rada, dekan i ovlaštenici imaju obvezu savjetovati se sa radnicima, odnosno njihovim predstavnicima o utjecaju na sigurnost i zdravlje radnika.

Članak 38.

Prilikom nabave strojeva i uređaja, osobnih zaštitnih sredstava i zaštitne opreme, ovlaštenik je odgovoran da se od dobavljača zatraže tehničke upute i upute za uporabu na hrvatskom jeziku te ostala dokumentacija određena tehničkim propisima.

Ovlaštenik je dužan čuvati tehničke upute i upute za uporabu sredstva rada i osobnih zaštitnih sredstava, upoznati s njima radnike, te upoznati radnike sa sigurnim postupcima rada.

Također je dužan osigurati da se kratke upute o sigurnim postupcima istaknu na vidno mjesto rada radnika.

Strojevi i uređaji s povećanim opasnostima

Članak 39.

Strojevi i uređaji s povećanim opasnostima definirani su u procjeni opasnosti, prilog 6.

Ispitivanje strojeva i uređaja s povećanim opasnostima obavlja se temeljem narudžbe, odnosno ugovora s ovlaštenim društvom/ustanovom za zaštitu na radu.

Brigu o rokovima za ispitivanje strojeva i uređaja s povećanim opasnostima vodi ovlaštenik u suradnji sa stručnjakom zaštite na radu.

Nakon obavljenog ispitivanja jednu kopiju zapisnika o ispitivanju i uvjerenja čuva ovlaštenik, a druga se odlaže u arhivu.

Ukoliko se prilikom ispitivanja stroja ili uređaja s povećanom opasnosti utvrdi da stroj ili uređaj ne zadovoljava pravila zaštite na radu, odnosno isti ne dobije uvjerenje, ovlaštenik je o tome dužan obavijestiti dekana.

Dekan i ovlaštenici ne smiju dozvoliti rad na stroju ili uređaju s povećanim opasnostima koji ne zadovoljava pravila zaštite na radu.

O strojevima i uređajima s povećanim opasnostima vodi se propisana evidencija.

Članak 40.

Ispitivanje strojeva i uređaja s povećanim opasnostima provodi se u sljedećim slučajevima:

- prije njihovog stavljanja u uporabu,
- najmanje jedanput nakon dvije godine njihove uporabe,
- poslije rekonstrukcije, a prije ponovnog početka korištenja,
- prije početka korištenja na novom mjestu uporabe, ako su strojevi i uređaji premješteni s jednog mjesta na drugo pa su zbog toga rastavljeni i ponovo sastavljeni.

Instalacije

Članak 41.

Pojedine vrste instalacije potrebno je ispitivati u rokovima utvrđenim tehničkim propisima te nakon rekonstrukcije.

Ispitivanje instalacija povjerava se društvu/ustanovi ovlaštenoj za ispitivanje pojedinih vrsta instalacija.

Brigu o rokovima za ispitivanje instalacija vodi ovlaštenik u suradnji sa stručnjakom zaštite na radu. Zapisnici o ispitivanju instalacija dostavljaju se poslodavcu. U slučaju neposredne opasnosti za život i zdravlje radnika, poslodavac je dužan zabraniti rad dok se nedostaci ne otklone.

Osobna zaštitna sredstva

Članak 42.

Ovisno o procjeni rizika i popisu poslova na kojima se moraju upotrebljavati osobna zaštitna sredstva, poslodavac treba osigurati odgovarajuća osobna zaštitna sredstva.

Popis osobnih zaštitnih sredstava koja se trebaju osigurati i koristiti u okviru radnog mjesta definirana su u procjeni opasnosti, prilog 4.

Članak 43.

Osobno zaštitno sredstvo mora odgovarati zahtjevima za sigurnost i zdravlje radnika. Ako osobno zaštitno sredstvo nije izrađeno u skladu s hrvatskim normama i nije atestirano, poslodavac je dužan osigurati da to sredstvo ispita ovlaštena stručna tvrtka.

Članak 44.

Prilikom uporabe osobnih zaštitnih sredstava radnik se mora držati pravila zaštite na radu, te uputa proizvođača.

Članak 45.

Radnik se ne smije koristiti osobnim zaštitnim sredstvom koje mu nije povjereno i za uporabu kojeg nije osposobljen.

Radnik je dužan čuvati, upotrebljavati i održavati osobna zaštitna sredstva sukladno pravilima zaštite na radu.

Radnik ne smije popravljati ili obavljati bilo kakve izmjene na osobnom zaštitnom sredstvu ili zaštitnoj napravi, osim kada je za to osposobljen i ovlašten.

Članak 46.

Odgovarajuća osobna zaštitna sredstva, koja je potrebno koristiti pri obavljanju određenih poslova, osigurava poslodavac.

Ovlaštenici su dužni skrbiti da radnici koriste odgovarajuća i ispravna osobna zaštitna sredstva sukladno vrsti i opsegu opasnosti koje proizlaze iz procesa rada, te zabraniti rad radniku ukoliko ne koristi propisano osobno zaštitno sredstvo.

Radni okoliš

Članak 47.

Ispitivanje radnog okoliša obavlja se za radne prostorije i prostore i na način sukladno propisima o zaštiti na radu i procjeni opasnosti, temeljem narudžbe ili sklopljenog ugovora s ovlaštenom institucijom.

Brigu o rokovima za ispitivanje radnog okoliša vodi ovlaštenik u suradnji sa stručnjakom zaštite na radu.

Poslove organizacije i koordinacije pri ispitivanju radnog okoliša obavlja ovlaštenik.

Nakon obavljenog ispitivanja jednu kopiju zapisnika o ispitivanju i uvjerenja čuva ovlaštenik, a druga se odlaže u arhivu.

Uporaba opasnih kemikalija

Članak 48.

Opasne kemikalije moraju biti pakirane, označene i skladištene sukladno važećim propisima i uputama proizvođača.

Članak 49.

Ovlaštenik je odgovoran da se prilikom nabave opasnih kemikalija postupa sukladno važećim propisima koji reguliraju područje nabave opasnih kemikalija, te da se pribave propisane isprave i sigurnosno tehnička lista proizvođača na hrvatskom jeziku.

Članak 50.

Mjesta skladištenja i čuvanja opasnih kemikalija moraju biti uređena sukladno Zakonu o kemikalijama N.N., br. 18/13. i Pravilniku o uvjetima za obavljanje djelatnosti proizvodnje, stavljanje na tržište i korištenje opasnih kemikalija N.N., br.99/13., 157/13. i 122/14.

Članak 51.

Podaci o štetnim svojstvima opasnih kemikalija i mjerama zaštite na radu, zaštite od požara i zaštite okoliša, odnosno upute za siguran rad trebaju biti istaknute na vidnom mjestu rada radnika.

Za postavljanje propisanih znakova sigurnosti te uputa za siguran rad odgovoran je ovlaštenik u suradnji sa stručnjakom zaštite na radu i voditeljima poslova.

Poslovi održavanja

Članak 52.

Poslovi održavanja obavljaju se, kad je to moguće, izvan radnog vremena Fakulteta.

Članak 53.

Ugovorom o poslovnoj suradnji treba obvezati izvođača radova da se pridržava pravila zaštite na radu, kako prilikom radova na održavanju ne bi došlo do opasnosti po život i zdravlje radnika Fakulteta i radnika izvođača radova, te kako ne bi došlo do materijalne i druge štete. Pravila zaštite na radu prilikom izvođenja radova na održavanju propisuje dekan.

Članak 54.

Ovlaštenik je obvezan pregledati mjesto izvođenja radova, kako bi utvrdio da li su primijenjene mjere zaštite na radu.

Stres na radu ili u svezi s radom

Članak 55.

Poslodavac je obvezan provoditi prevenciju stresa na radu koji je uzrokovan sadržajem rada, organizacijom rada, radnim okruženjem, lošom komunikacijom i međuljudskom odnosima, da bi otklonio mogućnost da se smanji radna učinkovitost radnika i pogorša njegovo zdravstveno stanje.

Zaštita od požara i eksplozija, neposrednog i značajnog rizika, evakuacija i spašavanje

Članak 56.

U slučaju događaja koji može ugroziti život i zdravlje radnika i ostalih prisutnih osoba ako ostanu u prostorijama i prostorima Fakulteta, voditelj evakuacije i spašavanja dužan je organizirati i osigurati evakuaciju i spašavanje radnika i drugih osoba iz poslovnih prostorija i prostora.

Članak 57.

Obveze iz prethodnog članka ostvaruju se u skladu s planom evakuacije i spašavanja u slučaju požara, eksplozija, prirodnih nepogoda i drugih pojava koji mogu ugroziti živote i zdravlje radnika.

Članak 58.

Ovlaštenik u suradnji sa stručnjakom zaštite na radu, vodi brigu o rokovima za izvođenje vježbi evakuacije i spašavanja te o potrebi izvođenja vježbe obavještava dekana. Vježbu evakuacije i spašavanja organizira ovlaštenik.

Članak 59.

Poslodavac je dužan s planom upoznati sve radnike. Vježbe evakuacije i spašavanja organizira poslodavac najmanje jednom u dvije godine.

Ozljede na radu i profesionalne bolesti

Članak 60.

Postupke i poslove u slučaju ozljede na radu ili profesionalne bolesti organizira i obavlja poslodavac u suradnji sa stručnjakom iz zaštite na radu sukladno odredbama Zakona o zaštiti na radu, pridruženih pravilnika i ovog Pravilnika.

Pružanje prve pomoći

Članak 61.

U slučaju ozljede na radu radnik koji se zatekne na mjestu događaja dužan je o tome hitno izvijestiti osposobljenog i zaduženog radnika za pružanje prve pomoći i poslodavca. Sredstva i opremu za pružanje prve pomoći osigurava dekan.

Članak 62.

Radnik osposobljen za pružanje prve pomoći dužan je bez odgode doći na mjesto događaja i:

- ukloniti izvor opasnosti, a ako to nije u mogućnosti, evakuirati radnika iz prostora u kojem je nastala ozljeda,
- organizirati pružanje prve pomoći,
- prema potrebi pozvati hitnu medicinsku pomoć i organizirati prijevoz ozlijeđenog na liječenje u zdravstvenu ustanovu,
- odmah izvijestiti poslodavca, stručnjaka iz zaštite na radu o događaju, naravi ozljede i poduzetim mjerama, a po potrebi i inspektora zaštite na radu.

Zaštita nepušača

Članak 63.

U prostorijama Fakulteta pušenje nije dozvoljeno.

Zabrana unošenja i uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti

Članak 64.

Zabranjeno je uzimanje alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti prije i tijekom rada i njihovo unošenje u radne prostorije i prostore.

Članak 65.

Ukoliko se sumnja da bi radnik mogao biti pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti, ovlaštenik je dužan zabraniti rad i uputiti radnika na utvrđivanje da li je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti.

Utvrdjivanje se provodi temeljem propisanog postupka provjere je li radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti.

Postupak donosi dekan u odluci o utvrđivanju alkoholiziranosti ili utjecaju drugih sredstava ovisnosti radnika na radu.

Utvrdjivanje da li je radnik pod utjecajem alkohola obavlja se alkometrom ili drugim pogodnim aparatom ili postupkom, a provodi ga od strane Fakulteta ovlaštena i osposobljena osoba ili nadležna ustanova za testiranje.

Ako radnik odbije provjeru testiranja na alkohol i/ili druga sredstva ovisnosti, smatrat će se da je pod utjecajem alkohola i/ili drugih sredstava ovisnosti.

Ako radnik odbija napustiti mjesto rada, udaljenje će po pozivu dekana ili ovlaštenika omogućiti nadležna redarstvena služba.

Članak 66.

O obavljenoj provjeri alkoholiziranosti sastavlja se zapisnik.

U zapisnik se obvezno upisuju osobni podaci o radniku, podaci o radnom mjestu na koje je radnik raspoređen, okolnosti koje su uzrokovale provjeru alkoholiziranosti, datum, sat, mjesto i rezultat provjere te izjave radnika čija se alkoholiziranost provjerava, ostalih prisutnih i voditelja radne jedinice.

Odbijanje da potpiše zapisnik ne utječe na valjanost zapisnika kao dokaznog materijala.

Zapisnik se prilaže odluci o privremenom udaljenju s radnog mjesta.

Zdravstvena zaštita na radu

Članak 67.

Poslodavac je obvezan osigurati radniku zdravstvenu zaštitu primjerenu rizicima radnog mjesta i u skladu s time na zahtjev radnika osigurati radniku jednom u pet godina zdravstveni pregled.

Zdravstvena zaštita ostvaruje se suradnjom poslodavca, ovlaštenika, stručnjaka za zaštitu na radu i radnika s izabranim specijalistom medicine rada.

Evidencije, isprave i izvještaji

Članak 68.

Fakultet je dužan je čuvati sljedeću dokumentaciju iz zaštite na radu:

- tehničke upute i upute za uporabu o načinu korištenja strojeva i uređaja s povećanim opasnostima te osobnih zaštitnih sredstava,
- isprave o ispitivanjima strojeva i uređaja s povećanim opasnostima te radnog okoliša,
- dokaze o ispravnosti instalacija koje se koriste,
- isprave o ispitivanjima radnog okoliša,
- ostalu dokumentaciju (tehničku dokumentaciju za objekt - projekti, građevinska dozvola, dozvola za upotrebu objekta-prostorije i sl.).

Članak 69.

Fakultet je dužan voditi i čuvati slijedeće evidencije:

- o radnicima osposobljenim za rad na siguran način,
- o radnicima raspoređenim na poslove s posebnim uvjetima rada,
- o strojevima i uređajima s povećanim opasnostima,
- opasnim kemikalijama koje se proizvode, prerađuju ili koriste,
- o ozljedama na radu, slučajevima profesionalnih bolesti i poremećajima u tehnološkom procesu koji su izazvali ili su mogli imati štetne posljedice za sigurnost i zdravlje radnika.

Evidencije vodi ovlaštenik u suradnji sa stručnjakom zaštite na radu.

Članak 70.

Fakultet je dužan je voditi knjigu nadzora iz zaštite na radu. Knjiga nadzora nalazi se kod dekana.

IV. PRAVA, OBVEZE I ODGOVORNOST POSLODAVCA

Članak 71.

Prava, obveze i odgovornost poslodavca utvrđeni su Zakonom o zaštiti na radu. Odgovornost poslodavca za uređivanje i provođenje zaštite na radu, odnosno odgovornost za gospodarski prijestup i prekršaj, propisana je prekršajnim odredbama Zakona o zaštiti na radu.

V. PRAVA, OBVEZE I ODGOVORNOST RADNIKA

Članak 72.

Prava i obveze radnika utvrđene su Zakonom o zaštiti na radu, Zakonom o radu, podzakonskim aktima i ovim Pravilnikom.

Članak 73.

Odgovornost radnika je utvrđena Zakonima i podzakonskim aktima iz prethodnog članka i ovim Pravilnikom.

Članak 74.

Radnik je teže povrijedio radnu obvezu ako:

- ne izvršava dužnosti iz zaštite na radu propisane zakonom, podzakonskim aktima, tehničkim normama, ugovorom o radu i odredbama ovog Pravilnika,
- poslove radnog mjesta obavlja suprotno pravilima zaštite na radu,
- ne pristupi obrazovanju i osposobljavanju za rad na siguran način ili ne pristupi provjeri znanja za rad na siguran način,
- propusti ili odbije raditi pod nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način dok uspješno ne obavi provjeru svoje osposobljenosti za rad na siguran način,
- odbije prihvatiti raspored na drugo radno mjesto za koje se može osposobiti za rad na siguran način, ako u tri pokušaja nije zadovoljio na provjeri osposobljenosti za rad na siguran način,
- odbije napustiti mjesto rada kada to od njega traži poslodavac ili ovlaštenik radi sigurnosti i zaštite zdravlja,
- ne prekine rad kada su mu izravno ugroženi život i zdravlje zato što nisu primijenjena pravila zaštite na radu,
- ne obavi pravodobno zdravstveni pregled na koji ga uputi poslodavac;
- radeći suprotno pravilima zaštite na radu ugrozi sigurnost ili zdravlje drugih radnika,
- ne upotrebljava osobna zaštitna sredstva ili zaštitne naprave,
- ne upotrebljava osobna zaštitna sredstva na način utvrđen ovim Pravilnikom,
- ako ošteti ili ukloni oznake upozorenja ili uputu iz zaštite na radu,
- odbije udaljiti se s mjesta rada ili iz prostorija Fakulteta kada je zatečen da radi pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti,
- odbije pristupiti provjeri zdravstvene sposobnosti ili provjeri da li radi pod utjecajem alkohola,
- tijekom rada konzumira alkoholna pića ili druga sredstva ovisnosti ili ih unosi u prostore i prostorije poslodavca,

Za povrede radne obveze iz ovog članka radniku se može izreći stegovna mjera prestanka radnog odnosa.

Članak 75.

Radnik mora biti privremeno udaljen s rada, odnosno iz prostorija/prostora Fakulteta na način i u slučajevima utvrđenim Zakonom, aktom Fakulteta kojim se u uređuju radni odnosi i ovim Pravilnikom.

VI. NADZOR

Članak 76.

Nadzor nad provođenjem poslova zaštite na radu obavlja se na temelju Zakona o zaštiti na radu, a unutarnji nadzor nad primjenom pravila zaštite na radu obavlja se sukladno odredbama ovog Pravilnika.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 77.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika objavljuju se na način i prema postupku predviđenom za njegovo donošenje.

Članak 78.

Pravilnik stupa na snagu i počinje se primjenjivati 8 dana nakon objave na oglasnoj ploči i/ili mrežnoj stranici Fakulteta.

U Zagrebu, 25-03-2015

Broj: 01-01/15-01/9
251-70-01-15-1

Dekan

Izv. prof. dr. sc. Zoran Nakić